

B1-K2: Handelen in het kader van de individuele gezondheidszorg

Complexiteit

De doktersassistent voert de handelingen in het kader van de individuele gezondheidszorg uit volgens de geldende richtlijnen, protocollen en/of werkafspraken. Het uitvoeren van handelingen in het kader van de individuele gezondheidszorg vereisen brede en specialistische kennis en/of vaardigheden. De complexiteit van het uitvoeren van medisch-technische handelingen en het assisteren bij medische verrichtingen blijkt onder andere doordat de uitvoering plaatsvindt onder een hoge werkdruk of er mogelijk complicaties kunnen optreden. Aan het verkeerd geven en/of opvolgen van voorlichting en advies door de patiënt zijn afbreukrisico's verbonden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De doktersassistent mag in opdracht van een 'zelfstandig bevoegd' beroepsbeoefenaar (arts) en onder voorwaarden zelfstandig medisch-technische handelingen uitvoeren. Zowel de doktersassistent zelf als de opdrachtgever/arts, moeten vaststellen dat zij bekwaam is om de handeling uit te voeren. Verder moet de arts als dat redelijkerwijs nodig is, aanwijzingen geven, toezicht houden en de mogelijkheid van zijn tussenkomst voldoende verzekeren. De doktersassistent is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de uitvoering van de zelfstandig uitgevoerde handelingen en het geven van voorlichting en advies en wanneer nodig consulteert zij deskundigen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van alle groepen geneesmiddelen
- heeft specialistische kennis van de meest voorkomende behandelingen en onderzoeken
- heeft specialistische kennis van materialen en middelen
- heeft specialistische kennis van doelgroepen met betrekking tot het uitvoeren van de handeling of het onderzoek
- heeft specialistische kennis van anatomie, fysiologie en pathologie
- heeft specialistische kennis van richtlijnen m.b.t. patiëntveiligheid
- heeft specialistische kennis van wet- en regelgeving waaronder: Wet BIG, WIP richtlijnen en Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- kan haar kennis over gangbare medische verrichtingen toepassen
- kan proactief (h)erkennen en handelen t.a.v. (bijna) incidenten om schade voor de patiënt te beperken, openheid te bieden en herhaling te voorkomen
- kan haar kennis over de werking van middelen en materialen toepassen
- kan de mogelijkheden van nieuwe medische technologie en ICT (zoals E-Health en domotica) benutten
- kan sociale vaardigheden toepassen in relatie tot patiënten en collega's
- kan voorlichting-, advies- en instructievaardigheden toepassen
- kan de voorlichtingsstappen verduidelijken en (telefonisch) communiceren
- kan de patiënt voorlichting en adviezen geven over eenvoudige zorgvragen
- kan haar kennis over zelfzorgmiddelen adequaat toepassen
- kan motiverende gesprekstechnieken toepassen
- kan binnen de kaders van de wet BIG handelen
- kan geldende richtlijnen, protocollen en werkafspraken toepassen
- kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/protocol van de organisatie
- kan handelen volgens wet- en regelgeving
- kan hygiënische voorschriften toepassen

B1-K2-W1: Voert medisch-technische handelingen uit

Omschrijving

De doktersassistent voert medisch-technische handelingen uit. Daarnaast verzamelt zij monsters voor onderzoek, doet metingen en voert laboratoriumwerkzaamheden uit. Zij stemt af op de zorgvrager en neemt vooraf en tijdens de uitvoering van de medisch-technische handeling(en) eventuele angst en onzekerheid weg door uitleg over wat, waarom en hoe ze de medisch-technische handeling(en) uitvoert. Zij observeert of de patiënt de behandeling goed doorstaat en onderneemt actie bij bijzonderheden.

Zij voert in opdracht van de arts en/of volgens werkafspraken de volgende medisch-technische handelingen uit, waaronder een aantal voorbehouden handelingen:

- allergietests uitvoeren

B1-K2-W1: Voert medisch-technische handelingen uit

- assisteren arts bij medische verrichtingen
- corpus alienum verwijderen
- eerste hulp (somatisch) verlenen bij: verwondingen, vergiftigingen, verstikking, verslikken, ademstilstand en circulatiestilstand.
- functiemetingen zoals tensiometing, visusbepaling, audiometrie, ECG 24 uren metingen en fietsergometrie
- hechtingen aanbrengen* en wonden lijmen
- hechtingen en tampons verwijderen;
- injecteren*: intracutaan, subcutaan, intramusculair
- laboratoriumbepalingen, zoals bloed, urine en ontlastingsonderzoek, fluoronderzoek
- medicatie (ook herhaalrecepten) checken en registreren voor autorisatie/controle arts
- medicijnen toedienen: oraal, rectaal, vaginaal, via de huid, via de luchtwegen, via de slijmvliezen (bijvoorbeeld zalven, druppelen, spoelen)
- monsters verzamelen ten behoeve van diagnostiek (steriel en niet steriel materiaal) zoals uitstrijkje
- oren uitspuiten
- venapunctie*
- verbanden aanleggen (verschillende soorten)
- vingerprik
- vragenlijsten afnemen (bijvoorbeeld Minimum Mental State Examination)
- wonden verzorgen: (niet) schone wonden en brandwonden
- wratten aanstippen
- zwachteltechnieken toepassen

* Dit zijn voorbehouden handelingen zoals opgenomen in de Wet BIG. De doktersassistent mag deze uitsluitend uitvoeren in opdracht van de arts.

Resultaat

De doktersassistent heeft op professionele wijze de medisch-technische handelingen verricht, alsmede bijbehorende werkzaamheden uitgevoerd en heeft bij eventuele bijzonderheden adequaat gehandeld.

Gedrag

De doktersassistent:

- werkt vakkundig, hygiënisch, precies, bedreven en bekwaam;
- rekent vlot en nauwkeurig;
- zet de materialen en middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in;
- richt zich op het in één keer goed en correct uitvoeren van medisch-technische handelingen;
- werkt zorgvuldig volgens de privacywet, wet-BIG, WGBO en KWZ en de geldende kwaliteitseisen van de dokterspraktijk.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

B1-K2-W2: Assisteert bij uitvoering van medische verrichtingen

Omschrijving

De doktersassistent assisteert voor, tijdens en na de behandeling de behandelaar volgens richtlijnen, protocollen en/of werkafspraken van de organisatie/praktijk. Vooraf maakt zij de behandelruimte, materialen en middelen gereed voor de medische verrichting. Tijdens de behandeling reikt zij de benodigde materialen en het instrumentarium aan en assisteert de behandelaar. Zij zorgt dat het behandelingsgebied voldoet aan de gewenste voorwaarden voor de specifieke behandeling. Zij ziet toe op de veiligheid en hygiëne voor zichzelf en anderen, zoals de patiënt en collega's. Na afloop van de medische verrichting reinigt de doktersassistent de behandelruimte, het instrumentarium, de hulpmiddelen en ruimt deze op.

Resultaat

De doktersassistent heeft de behandelaar op een professionele wijze geassisteerd bij de behandeling en gezorgd dat de behandelruimte, instrumentarium en materialen op orde zijn zowel voor, tijdens als na de behandeling.

B1-K2-W2: Assisteert bij uitvoering van medische verrichtingen

Gedrag

De doktersassistent:

- werkt kundig volgens richtlijnen, protocollen en/of werkafspraken van de organisatie/praktijk;
- overlegt tijdens de behandeling tijdig, duidelijk en regelmatig met de behandelaar bij het aanreiken van materialen;
- werkt kundig met instrumentarium en de materialen;
- anticipeert doeltreffend op de aanwijzingen en instructies van de behandelaar;
- anticipeert proactief op de loop van de behandeling;
- draagt op juiste wijze zorg voor (veiligheid, hygiënenormen en beschikbaarheid van) materialen en middelen;
- bedient apparatuur accuraat volgens werkinstructies van de praktijk;
- heeft goede beheersing van vakjargon om de behandelaar adequaat bij te staan.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Instructies en procedures opvolgen, Materialen en middelen inzetten, Vakdeskundigheid toepassen, Kwaliteit leveren

B1-K2-W3: Geeft voorlichting en advies

Omschrijving

De doktersassistent adviseert en instrueert, op aanwijzing van de behandelaar, de patiënt over de behandeling, de te verwachten na-effecten en eventuele vervolgstappen. Zij begeleidt de patiënt voor, tijdens en na de behandeling en stelt hem zo mogelijk gerust. Zij richt zich ook op de preventie van een bepaalde klacht en het omgaan met die klacht. Zij gebruikt daarbij voorlichtingsmateriaal en geeft gericht advies over bijvoorbeeld veel voorkomende vragen en klachten, medicijngebruik, uitslagen van onderzoeken en behandelingen. Zij verstrekt informatie over specifieke onderwerpen gericht op het voorkomen van problemen en/of het bevorderen van de gezondheid en geeft de patiënt tips en advies om een gezonde leefstijl aan te nemen en stimuleert de patiënt om deze (blijvend) na te leven. Zij zet zo mogelijk zelfmanagement in waarbij voorlichting, instructie van vaardigheden en een zelfbehandelplan als samenhangend geheel worden aangeboden om de patiënt regie te geven over zijn ziekte/aandoening. Zij verwijst afhankelijk van de hulpvraag naar andere deskundigen, instanties, organisaties of websites.

Resultaat

De doktersassistent heeft de patiënt op deskundige wijze begeleid tijdens de behandeling, heeft bruikbaar advies gegeven en de patiënt gemotiveerd om het advies op te volgen.

Gedrag

De doktersassistent:

- pakt effectief signalen op van patiënten die het moeilijk hebben voorafgaand of tijdens de behandeling/onderzoek;
- toont haar betrokkenheid bij de patiënt tijdens de behandeling/onderzoek;
- stemt actief de benodigde ondersteuning en voorlichtingsmateriaal af op de wensen en behoeften van de patiënt;
- motiveert op een enthousiasmerende manier de patiënt om het geboden advies op te volgen;
- maakt een afgewogen inschatting of de patiënt voor zijn ziekte/aandoening in aanmerking kan komen voor zelfmanagement;
- draagt accuraat relevante informatie rondom het zorgverleningstraject mondeling en schriftelijk over aan patiënten;
- stemt de informatie consequent af op de vermogens van de patiënt;
- checkt op verschillende momenten tijdens het gesprek of de verstrekte informatie duidelijk is.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Presenteren, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Begeleiden, Vakdeskundigheid toepassen

B1-K3: Praktijkvoering

Complexiteit

De doktersassistent zorgt voor een soepel verloop van de gang van zaken in de organisatie en zorgt ervoor dat zijzelf en anderen het werk efficiënt en effectief kunnen uitvoeren. Zij maakt gebruik van brede en specialistische kennis over planningsmethodieken en logistieke processen. Zij kan daarbij zelfstandig de beschikbare protocollen en werkwijzen van de organisatie toepassen, combineert deze en wijkt hiervan zo nodig beargumenteerd af op basis van haar brede en specialistische vakkennis en vaardigheden. Taken ten aanzien van de praktijkvoering variëren van gemiddeld tot hoog complex en vereisen zowel cognitieve als praktische vaardigheden om de diverse taken uit te voeren en voorkomende problemen op te lossen. De complexiteit hangt samen met de noodzaak snel te kunnen schakelen tussen taken en omstandigheden, en het omgaan met werkdruk in combinatie met de vereiste nauwkeurigheid en het stellen van prioriteiten.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De doktersassistent organiseert, in opdracht van de arts, zelfstandig de dagelijkse werkzaamheden. Ze heeft een uitvoerende, ondersteunende en deels coördinerende rol. Zij is verantwoordelijk voor een logische en realistische planning, een hygiënische en opgeruimde werk- en wachtruimte, de beschikbaarheid van de juiste middelen en materialen en een kloppende voorraad. Zij is verantwoordelijk voor het resultaat van haar eigen werkzaamheden m.b.t. praktijkvoering.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van communicatietechnieken
- heeft brede kennis van archiveren
- heeft specialistische kennis van voorraadbeheersystemen toegespitst op het werkveld
- heeft specialistische kennis van logistieke processen m.b.t. planning en organisatie van patiëntenzorg
- heeft specialistische kennis over automatiseringssystemen toegespitst op het werkveld
- kan haar ICT-vaardigheden toepassen
- kan organisatievaardigheden efficiënt toepassen
- kan samenwerkingsvaardigheden toepassen
- kan relatiebeheer benutten en onderhouden
- kan de richtlijnen t.a.v. privacy toepassen
- kan geldende richtlijnen, protocollen en werkafspraken toepassen

B1-K3-W1: Zorgt voor logistiek en beheer

Omschrijving

De doktersassistent voert beheertaken uit. Zij houdt rekening met de financiële middelen, de richtlijnen en de cultuur van de organisatie. Zij voert voorraadbeheer van (voorlichtings)materialen en hulpmiddelen. Indien van toepassing plaatst zij bestellingen en controleert binnengekomen leveringen op juistheid en kwaliteit. Zij draagt zorg voor de veiligheid, onderhoud en gereedheid van apparatuur, materiaal en werkruimte. Zij onderhoudt in het kader van beheertaken externe contacten namens de organisatie, bijvoorbeeld met leveranciers.

Resultaat

De doktersassistent heeft op de juiste wijze voorraadbeheer gevoerd en er voor gezorgd dat de apparatuur in goede staat en gebruiksklaar is.

Gedrag

De doktersassistent:

- bestelt tijdig de juiste benodigde (voorlichtings)materialen en instrumentarium;
- gaat zorgvuldig om met dilemma's wat betreft kosten en baten waarbij eventuele kostenbesparing niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van de dienstverlening;
- controleert (bij binnenkomst) nauwkeurig de geleverde bestelling(en);
- bergt nauwkeurig de bestellingen volgens de geldende bewaarcondities en procedures op;
- checkt voorraad nauwkeurig op bewaarcondities/verlooptdatum;
- zorgt ervoor dat de apparatuur tijdig, volgens de geldende veiligheidsregels, wordt onderhouden;
- houdt bij de keuze van materialen en middelen nauwgezet rekening met mogelijkheden, beperkingen, beschikbaarheid en kosten;
- investeert doelgericht in contacten met leveranciers en dienstverleners.